

Rapport

Datum: 14 december 1998
Rapportnummer: 1998/558

Klacht

Op 26 maart 1998 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer N. te Capelle aan den IJssel, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2. Op 27 mei 1998 werd van verzoeker een aanvulling op zijn verzoekschrift ontvangen. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd: Verzoeker klaagt er over dat de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2:

1. zijn voor de derde keer op 26 juni 1997 ingediende verzoek tot kwijtschelding van een aantal belastingaanslagen heeft afgewezen. Verzoeker wijst er op dat zijn belastingadviseur diezelfde dag had gevraagd een indieningstermijn van twee weken aan te houden in afwachting van het op handen zijnde faillissement van de door verzoeker bestuurde vennootschap;
2. niet is ingegaan op hetgeen hij in zijn klachtbrief van 21 juli 1997 had verzocht, namelijk om hem inzage te verstrekken in zijn fiscale dossiers en hem gedurende de afhandeling van de klacht uitstel van betaling te verlenen;
3. herhaaldelijk tegenover zijn belastingadviseur heeft gezegd dat verzoekers dossier gegevens zou bevatten waaruit zou blijken dat verzoeker (belasting-)fraude zou hebben gepleegd;
4. niet de afspraken is nagekomen, die tijdens de bespreking van 20 november 1997 met verzoeker en zijn belastingadviseur zijn gemaakt omtrent het buiten invordering stellen van de betrokken belastingaanslagen; met name wijst verzoeker op de naar zijn mening feitelijk onjuiste motivering van de beslissing van de Belastingdienst van 23 december 1997 om de gemaakte afspraken niet na te komen;
5. op 17 april 1998 zonder voldoende grond daarvoor derdenbeslag heeft gelegd bij het Belgisch filiaal van een Nederlandse bankinstelling;
6. vanaf de laatste op 6 februari 1998 gehouden bespreking in het kader van de boekencontrole ter zake van de door verzoeker bestuurde vennootschap aan hem tot op het moment dat hij zich tot de Nationale ombudsman wendde (26 mei 1998) nog niet het controleverslag heeft doen toekomen.

Achtergrond

Leidraad invordering 1990 (Resolutie van de Staatssecretaris van Financiën van 25 juni 1990, nr. AFZ90/1990) Artikel 26, paragraaf 1, punt 10:

"Als een aan de belastingschuldige uitgereikt of toegezonden verzoekformulier onvolledig ingevuld wordt terugontvangen, wordt de belastingschuldige in de gelegenheid gesteld de ontbrekende gegevens alsnog binnen twee weken te verstrekken. In afwachting daarvan wordt de invordering in beginsel opgeschort. Het opvragen van de gegevens geschiedt éénmalig. Onder onvolledig ingevuld wordt mede begrepen het niet bijvoegen van alle

gevraagde gegevens. Worden de ontbrekende gegevens niet verstrekt dan wordt het verzoek buiten behandeling gesteld. Deze beslissing dient binnen vier weken na het verstrijken van de gestelde termijn schriftelijk te worden bekendgemaakt aan de belastingschuldige onder vermelding van de reden..." Artikel 26, paragraaf 1, punt 11: "Nadat het verzoek om kwijtschelding bij de ontvanger is gedaan, worden ten aanzien van de belastingschuldige geen dwanginvorderingsmaatregelen als bedoeld in hoofdstuk III van de wet genomen of voortgezet ten aanzien van de belastingaanslag(en) waarvan kwijtschelding is verzocht..."

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. De Belastingdienst werd tevens nog een aantal nadere vragen gesteld. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reacties van verzoeker en de Belastingdienst gaven aanleiding het verslag te wijzigen dan wel aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten

1. Verzoeker is bestuurder en enig aandeelhouder van vennootschap X., waarin hij zijn onderneming - een groothandel in orthopedische producten - had ondergebracht. De onderneming ontplooidde zijn activiteiten van 25 september 1991 tot en met 15 september 1997. Op 25 november 1997 werd het faillissement uitgesproken van vennootschap X.
2. Verzoeker was in de jaren 1988 tot en met 1991 bestuurder en aandeelhouder van vennootschap Y. Deze vennootschap dreef eveneens de groothandel in orthopedische producten. Eind 1991 werd het faillissement van vennootschap Y. uitgesproken.
3. In 1992 voerde de Belastingdienst/Ondernemingen Leiden (thans: de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen Leiden) naar aanleiding van het faillissement van vennootschap Y. een boekenonderzoek uit ter voorbereiding van de aansprakelijkstelling van verzoeker als directeur/aandeelhouder voor de openstaande belastingschulden van vennootschap Y. De Belastingdienst/Ondernemingen Leiden stuurde geen afschrift van dit rapport aan verzoeker. Het leidde niet tot aansprakelijkstelling van verzoeker voor de openstaande belastingschuld van vennootschap Y.

4. Op 3 juni 1991 liet de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 (hierna: de Belastingdienst) ter invordering van een aantal belastingaanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekering beslag leggen op de roerende zaken van verzoeker. Verzoeker trof naar aanleiding van deze beslaglegging met de Belastingdienst een betalingsregeling onder opschorting van de executoriale verkoop.
5. Op 12 augustus 1993 diende verzoeker bij de Belastingdienst door middel van het voor ondernemers voorgeschreven formulier zijn eerste kwijtscheldingsverzoek in van de op dat moment openstaande aanslagen inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen over 1988 en 1989. Verzoeker verstrekke in dit formulier geen algemene en financiële gegevens betreffende de door hem bestuurde vennootschap X. Met betrekking tot zijn inkomsten gaf hij aan dat hij f 3.000 netto per maand ontving. Op 4 november 1993 wees de Belastingdienst het kwijtscheldingsverzoek af.
6. Op 28 juni 1994 diende verzoeker bij de Belastingdienst door middel van het voor ondernemers voorgeschreven formulier zijn tweede kwijtscheldingsverzoek in van de aanslagen inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen 1988 en 1989 en van de aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1990. Met betrekking tot zijn inkomsten gaf verzoeker aan f 3.260,40 netto per maand te ontvangen. Bij dit verzoek verstrekke verzoeker de jaarstukken van vennootschap X. over 1992 en 1993. Een tussentijdse balans, een liquiditeitsprognose en een aantal andere bescheiden waarnaar in het formulier werd gevraagd, verstrekke verzoeker niet. De Belastingdienst wees op 24 november 1995 het tweede kwijtscheldingsverzoek af.
7. Op 5 januari 1996 legde de Belastingdienst cumulatief beslag op de roerende zaken van verzoeker ter invordering van de op dat moment openstaande belastingaanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen, die aan verzoeker waren opgelegd.
8. Op 30 januari 1996 trof de Belastingdienst met verzoeker een betalingsregeling voor de op dat moment openstaande belastingaanslagen. Daaraan verbond de Belastingdienst de voorwaarde dat de aangiften over de belastingjaren 1992 tot en met 1995 door vennootschap X. zouden worden ingediend.
9. Op 14 februari 1997 voerde de belastingadviseur van verzoeker een bespreking met de Belastingdienst met betrekking tot de mogelijkheid van kwijtschelding van de aan verzoeker opgelegde belastingaanslagen.
10. Op 26 juni 1997 ontving de Belastingdienst van verzoeker het formulier kwijtschelding van belasting en/of premieschuld voor ondernemers, dat de Belastingdienst direct naar aanleiding van de bespreking van 14 februari 1997 aan hem had doen toekomen.
11. Bij brief van 4 juli 1997 deelde de Belastingdienst aan verzoeker het volgende mee: "...Van u mocht ik terug ontvangen het vragenformulier DB 7d. Helaas zie ik dat geen der vragen door u zijn ingevuld. Alleen was bijgevoegd een loonopgave en de specificatie van de huur. Om tot een goed inzicht te komen van uw financiële situatie heb ik ook gegevens nodig van de andere vragen. Ik verzoek u alsnog binnen 10 dagen na dezès alle vragen te beantwoorden en het formulier daarna te ondertekenen. Mocht u hieraan geen gevolg geven dan ben ik genoodzaakt het verzoek van u af te wijzen wegens gebrek aan medewerking..."

12. Verzoeker schreef de Belastingdienst op 15 juli 1997 het volgende:

"...Ik ontving uw brief van 4 juli jl., waarin u stelt dat het namens mij door mijn adviseur (...) onlangs ingediende formulier DB7d niet zou zijn ingevuld. Dit is volkomen juist, waar u immers gedurende vele maanden in het bezit bent van een dergelijk, wel degelijk volledig ingevuld en getekend formulier. Uitsluitend omdat u tijdens onze laatste bespreking op uw kantoor op 14 februari jl. vertelde dat u het bij u ingediende verzoek tot kwijtschelding "even terzijde had gelegd" een reden waarvoor u overigens niet wenste te geven en bij diezelfde gelegenheid verzocht om actuele gegevens betreffende inkomen en huur, zijn u (...) uitsluitend de door u gevraagde gegevens toegestuurd. Mocht u derhalve dan voor de derde keer een volledig ingevuld verzoek tot kwijtschelding (...) wensen te ontvangen, dan zou ik graag alvorens aan dat verzoek te voldoen, een motivering van dat verzoek willen ontvangen. Immers, mijn belastingadviseur, (...), werkt uiteraard niet gratis. Het keer op keer opstellen en indienen van dergelijke verzoeken die u vervolgens eigener beweging "even ter zijde legt", in plaats van daarop een inhoudelijke beslissing te nemen, is daardoor voor mij zo langzamerhand niet anders dan een geregeld terugkerende kostenpost, waarop tot heden zonder een voor mij aanwijsbare reden geen inhoudelijke beslissing uwerzijds mocht volgen..."

13. Bij brief van 17 juli 1997 deelde de Belastingdienst verzoeker het volgende mee:

"...Naar aanleiding van uw brief d.d. 15-7-1997 deel ik u het volgende mede. Volgens u zou ik reeds vele maanden een ingevuld formulier DB 7d in mijn bezit hebben. Dit is niet het geval. Op 24-11-1995 is de laatste keer geweest dat er een verzoek om kwijtschelding is afgewezen. Op 14-2-1997 had ik met u en uw boekhouder een onderhoud. Hieruit kwam dat er een nieuw verzoek om kwijtschelding zou worden ingediend. Op 17 maart 1997 verzoekt uw boekhouder mij nog enig uitstel te geven voor het nieuwe kwijtscheldingsverzoek hetwelk ik heb gegeven. Daaruit is pas het nieuwe verzoek om inlichtingen aan u gezonden hetwelk door u half werd ingevuld. (...) Ik verzoek u thans om alsnog het in uw bezit zijnde formulier DB 7d in te vullen en alle gegevens bij te voegen. Mocht ik deze niet voor 10 augustus 1997 in mijn bezit hebben dan wijs ik wederom uw verzoek af wegens het gebrek aan medewerking..."

14. Verzoeker deelde de Belastingdienst op 21 juli 1997 schriftelijk het volgende mee:

"...In antwoord op uw brief van 17 juli 1997 bericht ik u als volgt. Aangezien:
 · uw lezing niet in overeenstemming is met datgene wat naar mijn mening is gebeurd; · mijn belastingadviseur, (...), mij desgevraagd heeft bevestigd dat u tijdens onze bespreking van 14 februari 1997 heeft meegedeeld dat u het verzoek tot kwijtschelding eigener beweging "ter zijde heeft gelegd"; · u mitsdien geen beslissing heeft genomen op mijn verzoek tot kwijtschelding; · u kennelijk geen medewerking wenst te verlenen aan een definitieve afwikkeling; · **u tegenover mijn belastingadviseur mededelingen over mij in persoon heeft gedaan, welke niet alleen flagrant onjuist zijn, maar bovendien aanstootgevend, grievend en schadelijk voor mijn goede naam en die van mijn familie.** verzoek ik u:

1. hetzij mij een volledig afschrift te zenden van alle zich in uw dossiers en in die van uw

collega's bevindende stukken;

2. danwel mij in de gelegenheid te stellen te uwen kantore persoonlijk kennis te nemen van alle mij betreffende dossiers; (...)

3. de ontvangst van dit verzoek schriftelijk te bevestigen en gedurende de afwikkeling van dit verzoek uitstel van betaling te verlenen;

4. ten slotte deze brief te registreren als zijnde een klacht over het optreden van belastingdienst jegens mij in persoon alsmede tegenover mijn familie

..." De Belastingdienst bevestigde op 1 augustus 1997 aan verzoeker schriftelijk de ontvangst van deze brief en verleende tot 31 augustus 1997 uitstel van betaling. Met verzoekers belastingadviseur zou telefonisch contact worden opgenomen.

15. Bij brief van 15 september 1997 wees de Belastingdienst verzoekers belastingadviseur er op dat op 21 augustus 1997 een nieuw vragenformulier DB7d aan hem was toegestuurd met het verzoek om alsnog alle gegevens voor verzoeker in te vullen. De belastingadviseur werd er voorts op gewezen dat hij had toegezegd dat hij het formulier geheel naar vermogen zou invullen en daarna met spoed zou retourneren. De Belastingdienst gaf aan dat tot nu toe geen formulier was terugontvangen en verzocht het desbetreffende formulier vóór 22 september 1997 te retourneren.

16. Per fax liet de belastingadviseur van verzoeker de Belastingdienst op 22 september 1997 schriftelijk weten dat te verwachten viel dat het faillissement van vennootschap X. zou worden aangevraagd. De gegevens voor de behandeling van het kwijtscheldingsverzoek konden daardoor niet eerder dan twee weken later ter beschikking komen.

17. Bij brief van 22 september 1997 deelde de Belastingdienst verzoeker mee dat zijn verzoek om kwijtschelding voor de aanslagen inkomstenbelasting 1988 en 1989, de aanslagen premie volksverzekeringen 1988 en 1989 en de aanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1990 tot en met 1996 was afgewezen. Verzoeker had ondanks herhaalde verzoeken om het kwijtscheldingsformulier DB7 volledig ingevuld te retourneren daaraan niet voldaan. Het verzoek werd daarom afgewezen wegens gebrek aan medewerking aan de kant van verzoeker.

18. Op 12 november 1997 liet de Belastingdienst aan verzoeker het exploitatietoelichting betekenend waarin aan verzoeker werd meegedeeld dat de opschorting van de executoriale verkoop, die voor de laatste keer op 23 mei 1996 was overeengekomen, was ingetrokken en dat de executoriale verkoop van de op 3 juni 1991 in beslag genomen zaken was vastgesteld op 4 december 1997. Als reden van de intrekking van de opschorting van de executoriale verkoop gaf de Belastingdienst in het exploitatietoelichting aan dat het verzoek om kwijtschelding was afgewezen.

19. Op 20 november 1997 had verzoeker tezamen met zijn adviseur een bespreking met de Belastingdienst over de invordering van de openstaande aanslagen. Na afloop van deze bespreking stuurde verzoekers belastingadviseur een schriftelijke weergave aan de Belastingdienst van hetgeen naar zijn mening tijdens de bespreking was afgesproken. Hij schreef het volgende:

"...Hierbij vat ik kort samen hetgeen wij vandaag bespraken. Belanghebbende heeft geformaliseerde fiscale schulden ter grootte van een bedrag dat uitgaat boven f 250.000. De onderneming waarvan belanghebbende directeur is (...) zal komende week failliet worden verklaard. Belanghebbende heeft op dit moment geen inkomsten en kan geen beroep doen op de bijstand omdat zijn echtgenote via een uitzendbureau inkomen geniet. Zijn persoonlijke vermogen is negatief (in circabedragen) inboedel f 3.500 huurachterstand f 24.000 (schuld) doorlopend krediet f 22.000 (schuld) bankschuld f 11.000 (schuld) postbank f 8.000 (schuld) borgstelling ING-bank f 40.000 (schuld) Wij bespraken dat de aanslagen (zit hierin ook 1996?) oninbaar zullen worden geleden indien belanghebbende een voor u passend voorstel doet dat is gebaseerd op de resterende betalingscapaciteit. Voorts spraken wij af de verkoopdatum te laten verlopen. U stelde de navolgende voorwaarden:

- Voor 1 januari 1998 inzicht in een eventueel afkoopbedrag;
- Als alternatief zou moeten dienen betaling per maand van de betalingscapaciteit gedurende een jaar volgens het beleid;
- (Vennootschap X.) dient failliet te gaan;
- geen kwijtschelding maar buiten invordering stelling met bericht (dus verjaring na vijf jaar na de laatste invorderingsakkie, wel gedurende vijf jaar verrekening van eventuele belastingteruggaven)
- uiteraard onder de ontbindende voorwaarde van de juistheid van de verstrekte gegevens..."

20. Op 25 november 1997 sprak de Arrondissementsrechtbank te Rotterdam het faillissement van vennootschap X. uit.

21. Verzoekers belastingadviseur stuurde op 4 december 1997 aan de Belastingdienst de gegevens die verzoeker hem op 3 december 1997 had verstrekt. Deze gegevens bevatten onder meer een vermogensopstelling van verzoekers privé-vermogen, waaruit naar voren kwam dat verzoeker voor een bedrag van f 115.000 aan privé-schulden had. Voorts bevatten deze gegevens een opgave van het inkomen van zijn echtgenote dat f 2.392 netto per maand was. Onder aftrek van de uitgaven van huur en energie resteerde een bedrag van f 812 voor levensonderhoud.

22. De Belastingdienst deelde verzoekers belastingadviseur bij brief van 23 december 1997 het volgende mee:

"...Naar aanleiding van onze bespreking en uw brief deel ik u het volgende mee. Het dossier is bestudeerd door een van onze invorderingsmedewerkers die hiervoor geen kennis had van de onderhavige zaak. De conclusies zijn de volgende:

Het verzoek tot kwijtschelding wordt afgewezen en wel omdat er in het verleden (m.n. in de periode 1988 tot en met 1990) onzorgvuldigheden zijn geweest, welke tot aanslagen hebben geleid. Voorts is besloten om zo spoedig mogelijk eindcontrole in te stellen..."

23. Verzoekers belastingadviseur stuurde op 5 januari 1998 aan de Belastingdienst een schriftelijke reactie op de brief van 23 december 1997. Hij schreef onder meer het volgende:

"...U stelt in uw brief dat het verzoek om kwijtschelding wordt afgewezen, hetgeen overeenkomt met onze overeenstemming om de aanslagen niet kwijt te schelden maar oninbaar te leiden met bericht. In mijn brief van 20 november 1997 heb ik overigens een en ander uitvoerig schriftelijk bevestigd. Moet ik uw brief zo lezen, dat u de afspraak om u

moverende maar niet genoemde redenen desondanks niet wenst na te komen?..."

24. Bij brief van 4 maart 1998 deelde verzoekers belastingadviseur de Belastingdienst het volgende mee:

"...Nu u tot op heden heeft nagelaten te reageren op mijn brief van 5 januari 1998 deel ik hierbij mede dat ik van u verwacht dat u binnen vier dagen na heden uw toezeggingen zoals vervat in mijn brief van 20 november 1997 volledig nakomt, (...). Daarbij acht ik niet alleen de door mij namens belanghebbende gedeponeerde klacht niet dan wel niet tot tevredenheid opgelost, maar tevens acht ik de tijdsduur die verbonden is aan de behandeling van de klacht van 21 juli 1997 onbehoorlijk, terwijl in het inhoudelijke traject door u (...) toezeggingen zijn gedaan zoals vervat in mijn brief van 20 november 1997 die niet worden nagekomen..."

25. De Belastingdienst stelde in januari en februari 1998 een boekenonderzoek in bij vennootschap X. In het kader daarvan had de Belastingdienst op 2 en 6 februari 1998 contact met verzoeker.

26. Op 7 april 1998 deed verzoeker telefonisch navraag bij de betrokken controle-medewerker van de Belastingdienst naar het uitkomen van het controlerapport.

27. Op 17 april 1998 legde de gerechtsdeurwaarder te België in opdracht van de Belastingdienst uitvoerend derdenbeslag naar Belgisch recht op de bankrekening, die verzoeker bij een Belgisch filiaal van een Nederlandse bankinstelling aan had gehouden. In de akte van betekening was aangegeven dat het gelegde beslag diende ter invordering van de aanslagen inkomstenbelasting 1988 en 1989, te vermeerderen met kosten en rente.

28. Bij brief van 20 april 1998 deelde het Belgische filiaal van de Nederlandse bankinstelling verzoeker mee dat de gerechtsdeurwaarder op 17 april 1998 op verzoek van de Belastingdienst beslag onder derden had laten leggen en dat de bank inmiddels de betrokken gerechtsdeurwaarder had bericht dat verzoeker geen cliënt van haar filiaal was.

29. Verzoeker schreef op 28 april 1998 de Belastingdienst het volgende:

"...Tijdens een gesprek dat op mijn initiatief op 20 november 1997 plaatsvond ten kantore van de Belastingdienst/Ondernemingen 2 (...) werden afspraken gemaakt om nog voor het einde van het jaar 1997 tot een definitieve regeling van mijn belastingschulden te komen. Een van deze afspraken behelsde het feit dat uw dienst zo spoedig mogelijk een eindcontrole zou uitvoeren bij (vennootschap X.; N.o.). Deze eindcontrole werd door u uitgevoerd, waartoe u door de curator (...) inzage werd verleend in de gehele boekhouding van (vennootschap X.; N.o.). De enkele, tijdens deze controle bij u gerezen vragen hebben (mijn belastingadviseur; N.o.) en ik op 2 februari jl. ten kantore en in aanwezigheid van de curator naar tevredenheid beantwoord. Op uw verzoek heb ik u vervolgens op 6 februari bij mij thuis ontvangen. Tijdens dit bezoek heb ik u overeenkomstig uw verzoek inzage verleend in mijn privé-boekhouding, zodat u een vermogensvergelijking kon maken tussen mijn zakelijke opnamen en mijn privé-uitgaven. Nadat ook deze controle geen afwijkingen aan het licht bracht, heb ik tijdens dit gesprek ook uw laatst overgebleven vragen beantwoord. Hierop deelde u mij nog tijdens uw bezoek mee dat u uw onderzoek als beëindigd beschouwde. Desondanks had ik twee maanden later nog steeds geen rapport

van uw bevindingen ontvangen. Ik heb u derhalve op 7 april j.l. gebeld met de vraag waar uw eindrapport bleef. Op uw, door mij overigens als hoogst merkwaardig ervaren, mededeling niet veel waarde te hechten aan rapporten heb ik gereageerd met de mededeling dat ik juist bijzonder veel waarde hechtte aan rapporten en de spoedige ontvangst van uw eindrapport ter zake dan ook ten zeerste op prijs zou stellen. U zegde mij daarop spoedige toezending van uw eindrapport toe. Ondanks die toezegging tot spoedige afhandeling heb ik tot heden, drie weken na uw toezegging en bijna drie maanden na beëindiging van uw onderzoek, nog steeds uw eindrapport niet mogen ontvangen. Naar mijn mening heeft u cq de Belastingdienst/Ondernemingen 2 te Rotterdam hiermee de termijnen, zoals gesteld in de Algemene Wet Bestuursrecht en de Wet Openbaarheid van Bestuur in ernstige mate overschreden. Ik verwacht dit eindrapport thans derhalve binnen vijf werkdagen na heden te mogen ontvangen..."

30. De Belastingdienst deelde verzoeker bij brief van 1 mei 1998 het volgende mee: "...Naar aanleiding van uw brief van 28 april j.l. wil ik ter voorkoming van misverstanden op een aantal zaken in dat schrijven reageren, die naar mijn mening niet helemaal correct zijn verwoord en derhalve een verkeerde indruk wekken. Uw verzoek om kwijtschelding van belastingschulden is eind december 1997 afgewezen door mijn collega's (...), omdat in de periode 1988 t/m 1990 onzorgvuldigheden met name uitdelingen zijn geconstateerd, die tot navorderingsaanslagen inkomstenbelasting hebben geleid. De discussie over wel of geen kwijtschelding dan wel buiteninvorderingstelling is derhalve naar mijn mening reeds gevoerd en is nu niet meer van belang, maar U doet het voorkomen alsof daar nog over te praten valt. De door mij ingestelde eindcontrole bij (vennootschap X.; N.o.) was na mijn bezoek bij U thuis op 6 februari j.l. zo goed als afgerond te beschouwen, maar daar mag U zeker niet de conclusie aan verbinden, dat het controleverslag de volgende week al bij U in de bus ligt. Het is onjuist, dat ik gezegd zou hebben, dat ik geen waarde hecht aan controleverslagen of dat ik mij aan een termijn zou hebben gebonden. Tijdens ons telefonisch onderhoud op 7 april j.l. heb ik U verteld dat ofschoon U diverse vragen van mij hebt beantwoord over een paar zaken verschil van mening is blijven bestaan, waarover wij ons intern nog nader wilden beraden en dat kost helaas erg veel tijd. Het belangrijkste punt, dat ons verdeeld houdt is het bestaan en de waardering van de voorraden van (vennootschap X.; N.o.) en de fiscale gevolgen daarvan voor de inkomstenbelasting. Daarnaast is in principe besloten de loonheffingschulden van (vennootschap X.; N.o.), die ten onrechte bij U als voorheffing in aanmerking zijn genomen, na te vorderen. Ook uw vrouw zal over de jaren 1996 en 1997 vanwege het privé-gebruik auto inkomstenbelasting verschuldigd zijn. Mijn vragen zijn dus niet alle naar tevredenheid beantwoord en Uw privé-boekhouding gaf niet altijd het gewenste inzicht. De specificaties van de afrekeningen van de creditcardmaatschappijen bijvoorbeeld waren niet meer aanwezig. Voor zover ik weet zijn geen termijnen overschreden, omdat noch de Algemene Wet Bestuursrecht noch de Wet Openbaarheid van Bestuur een termijn noemt voor het uitbrengen van een rapport naar aanleiding van een boekenonderzoek. Het zal U duidelijk zijn, dat hoewel het controleverslag al in concept gereed is, niet eerder kan worden gerapporteerd, dan dat het overleg binnen onze dienst over mijn controlebevindingen is

afgerond. De belastingdienst zal U overigens ten spoedigste van de uitkomsten van dat interne beraad op de hoogte stellen, maar dat zal vermoedelijk niet binnen vijf werkdagen na heden zijn..."

31. Verzoeker schreef op 5 mei 1998 aan de Belastingdienst het volgende:

"...Uw brief van 1 mei jl. dwingt mij tot de volgende reactie. (...) In mijn brief van 28 april jl. gaf ik slechts aan op welke wijze tot een eindcontrole bij (vennootschap X.; N.o.) werd besloten. Naar mijn weten werd u belast met de uitvoering van die eindcontrole bij (vennootschap X.; N.o.) en ik heb u dan ook uitsluitend op deze kwestie aangesproken in mijn brief. Voor wat betreft uw opmerking over "*bestaan en waardering van de voorraden van (vennootschap X.; N.o.)*" verwijs ik u naar de boekhouding van (vennootschap X.; N.o.), zoals aanwezig bij de curator (...). Uit de boekhouding blijkt een voorraad van f307.262,20. Indien u, zoals ik nu uit uw brief meen te moeten lezen, twijfelt aan het feitelijk bestaan van deze voorraad, weerhoudt niets u deze op korte termijn fysiek te controleren. Immers, de curator heeft de verkoop van de inboedel en voorraad van (vennootschap X.; N.o.) door de belastingdienst vernietigd, waardoor deze goederen (weer) tot de boedel behoren. De voorraad bevindt zich naar mijn weten onaangeroerd in het voormalige bedrijfspand (...). (...) Uw opmerkingen over mijn privé-boekhouding acht ik onjuist en tendentieus. Immers, u vroeg expliciet en uitsluitend inzage in mijn privé bankafschriften van de laatste twee jaar. Deze zijn u compleet ter inzage gegeven. Op deze privé bankafschriften komen alle betalingen voor ter voldoening van toenmalige privé creditcards. U had dus een goed en compleet inzicht in de hoogte van alle per creditcard gedane betalingen. Bij het ontbreken van de rekeningoverzichten van Eurocard waarom u overigens ook niet had gevraagd was het u dus alleen onmogelijk te zien waar de per creditcard betaalde bedragen precies aan werden besteed. Overigens ben ik mij niet bewust van het feit dat op mij enigerlei verplichting zou rusten dergelijke privé stukken te bewaren..."

32. Bij brief van 25 mei 1998 deelde de Belastingdienst verzoeker mee dat het interne beraad over de uitkomsten van het boekenonderzoek had geresulteerd in het voornemen om aan hem en zijn echtgenote navorderingsaanslagen inkomstenbelasting op te leggen. Voor de bedragen van deze navorderingsaanslagen verwees de Belastingdienst naar de meegestuurde bijlage. Tevens nodigde de Belastingdienst verzoeker uit om binnen tien dagen een afspraak te maken voor het eindgesprek. In de meegestuurde bijlage verstreekte de Belastingdienst een overzicht van het door verzoeker en zijn echtgenote in de aangiften over 1991 tot en met 1997 opgenomen belastbaar inkomen en welke correcties daarop door de Belastingdienst werden aangebracht. Het leidde tot een van verzoeker over de desbetreffende jaren na te vorderen bedrag aan inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen van f 201.227.

33. Verzoeker liet de Belastingdienst op 3 juni 1998 schriftelijk weten dat hij prijs stelde op een eindgesprek, maar dat een dergelijk eindgesprek alleen zinvol was wanneer de Belastingdienst eerst meer informatie verstreekte. Met name verzocht verzoeker om een onderbouwing van de bedragen die in de bijlage stonden, zowel rekenkundig als op het punt van de ten grondslag liggende wet- en regelgeving. Zodra de Belastingdienst hem

meer informatie had verstrekt zou hij contact opnemen voor een afspraak.

34. Op 24 juni 1998 stuurde de Belastingdienst een afschrift van het concept-controlerapport aan verzoeker. De Belastingdienst verzocht verzoeker om vóór 6 juli 1998 een afspraak te maken voor een eindgesprek.

B. Standpunt verzoeker

Het standpunt van verzoeker staat verwoord in de klachtformulering onder **KLACHT**. Naar aanleiding van het door verzoeker ingediende verzoekschrift deelde verzoekers belastingadviseur telefonisch mee dat een medewerker van de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 tegen hem had gezegd dat zijn cliënt niet zo schoon was. Hij had gevraagd naar wat daarmee werd bedoeld. De bewuste medewerker van de Belastingdienst had daarop gezegd dat de belastingadviseur wel wist dat zijn cliënt wat gerommeld had. De medewerker wees daarbij op stukken van de Belastingdienst uit Leiden waaruit zou kunnen worden opgemaakt dat er gefraudeerd was. De belastingadviseur deelde verder mee dat deze uitlatingen twee keer tegenover hem waren gedaan. Exact wist hij zich het verloop van de beide gesprekken niet meer te herinneren. Het was zeker dat het woord fraude daarbij was gevallen. De eerste keer dat de uitlating tegen hem was gedaan, had hij het niet aan zijn cliënt gemeld. Bij de tweede keer had hij het wel aan zijn cliënt gemeld om deze te waarschuwen. Met betrekking tot het derdenbeslag van 17 april 1998 liet verzoeker in zijn aanvullend verzoekschrift weten dat dit beslag niet had behoeven plaats te vinden, omdat uit de administratie van vennootschap X. op een eenvoudige wijze was af te leiden dat de desbetreffende rekening ongebruikt was gelaten en tevens reeds lang was opgeheven. Indien er vragen waren, had de Belastingdienst die aan hem kunnen stellen.

C. Standpunt Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2

Naar aanleiding van de klacht deelde de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 het volgende mee:

"...(m.b.t. klachtonderdeel 1; N.o.) Het derde verzoek tot kwijtschelding van (verzoeker; N.o.) is aanvankelijk door de Ontvanger, (...), buiten behandeling gelaten omdat (verzoeker; N.o.) slechts summiere gegevens had verstrekt over zijn financiële situatie. Voor beoordeling van de financiële situatie dient belanghebbende een vragenbrief DB7d in te vullen met de meest recente financiële gegevens, te ondertekenen en te retourneren. (Verzoeker; N.o.) heeft het vragenformulier DB7d slechts zeer summier ingevuld. Opmerking verdient dat de Ontvanger en (verzoeker; N.o.) maandelijks contact onderhielden en de Ontvanger regelmatig naar aanvullende gegevens had gevraagd. Ook bij de voorgaande verzoeken om kwijtschelding d.d. 12 augustus 1993 en 28 juni 1994, was sprake van geen of onvoldoende gegevensverstrekking. Geen ingevuld vragenformulier, geen ingediende aangiften van (verzoeker; N.o.) noch van (vennootschap X.; N.o.). Per 25 september 1991 heeft (verzoeker; N.o.) in deze B.V. een onderneming opgestart en is hij directeur en de enige aandeelhouder van deze B.V. Bij brief van 22 september 1997 heeft de Ontvanger afwijzend beslist op het verzoek om kwijtschelding van (verzoeker; N.o.) omdat, ook na herhaald verzoek, het formulier DB7d niet werd aangevuld. (m.b.t. klachtonderdeel 3; N.o.) De Ontvanger heeft bedoeld te zeggen dat

naar aanleiding van een controle bij (vennootschap Y.; N.o.) na afloop van het jaar 1991 is gebleken dat (verzoeker; N.o.) in de jaren 1988 tot en met 1991 aanzienlijke bedragen heeft onttrokken aan genoemde B.V. (Verzoeker; N.o.) was in die jaren 1988 tot en met 1991 directeur van die B.V. Het rapport van die controle is (...) bijgevoegd. Het betrof een onderzoek in het kader van de Wet bestuurdersaansprakelijkheid. Het is mij niet bekend of (verzoeker; N.o.) de inhoud van dit rapport kende. Dat er een onderzoek was ingesteld moet hem bekend zijn geweest omdat het van invloed was op de vaststelling van de aanslagen inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen over de jaren 1988 tot en met 1991. Van de aanslagen 1988 tot en met 1990 zijn nog slechts weinig gegevens bij de fiscus voorhanden. Met betrekking tot de vaststelling van de aanslag 1991 is een schriftelijke mededeling, gericht aan (verzoeker; N.o.), voorhanden. In die mededeling staat dat een correctie is toegepast op het aangegeven inkomen wegens de opgenomen bedragen uit (vennootschap Y.; N.o.) in dat jaar. Tevens staat in die mededeling vermeld dat dit geschiedt naar aanleiding van een ingesteld onderzoek. De aanslag 1991 is vastgesteld in november 1994, de dagtekening van deze aanslag is december 1994. (...) Het voorstel van de controle-ambtenaar om (verzoeker; N.o.) aansprakelijk te stellen voor de niet betaalde belastingschulden van (vennootschap Y.; N.o.) is niet overgenomen door de Ontvanger omdat ten aanzien van (verzoeker; N.o.) al aanzienlijke onbetaalde belastingaanslagen open stonden. (m.b.t. klachtonderdeel 2 en 4; N.o.) In de klachtbrief van 21 juli 1997 heeft (verzoeker; N.o.) gevraagd om inzage in zijn belastingdossiers op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur. De brief is behandeld door de teamleider (...). Hij heeft (verzoeker; N.o.) op 1 augustus 1997 geschreven dat hij na de vakantie van (de Ontvanger; N.o.) met hem een onderhoud zou hebben. (De teamleider; N.o.) heeft de gemachtigde van (verzoeker; N.o.) gebeld op 19 augustus 1997. Tijdens dat gesprek is het volgende afgesproken:

- dat (de Ontvanger; N.o.) een vragenformulier DB7d stuurt;
- dat (verzoeker; N.o.) danwel zijn gemachtigde het formulier ingevuld retourneert binnen een week;
- dat daarna de beslissing omtrent kwijtschelding zou worden genomen;
- dat bij een positieve beslissing, dus verlening van kwijtschelding, de klachtbrief als niet geschreven kon worden beschouwd, en bij een negatieve beslissing de klachtbrief zou herleven; en
- tijdens de behandeling van het kwijtscheldingsverzoek kon de klacht buiten behandeling blijven.

Bovendien heeft (de teamleider; N.o.) in zijn genoemde brief van 1 augustus 1997 uitstel van betaling verleend tot 31 augustus 1997. Na die datum is weliswaar geen verder uitstel van betaling verleend, voor zover is na te gaan is hier niet aan gedacht. De invordering van de aanslagen waarvoor kwijtschelding is verzocht, is echter conform het beleid bij lopende kwijtscheldingsverzoeken, niet voortgezet. Zoals hierboven vermeld, is op 22 september 1997 negatief beslist op het kwijtscheldingsverzoek omdat het vragenformulier omtrent de financiële positie van (verzoeker; N.o.) zeer summier werd ingevuld en ook na herhaald aandringen niet werd aangevuld. Nadien, 20 november 1997, is er op het kantoor van de belastingdienst toch weer overleg gevoerd waarbij aanwezig waren (twee teamleiders; N.o.) en (verzoeker; N.o.) en zijn gemachtigde (...). In dat gesprek zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen: de vermogenspositie van (verzoeker; N.o.), het

faillissement van (vennootschap X.; N.o.), de intrekking van de klacht, de beslissing om geen kwijtschelding te verlenen en de mogelijkheid van buiten invordering stelling van de aanslagen. Aan dit laatste is de voorwaarde gekoppeld dat (verzoeker; N.o.) vóór 1 januari 1998 inzicht zou geven in de hoogte van de afkoop van de belastingschulden en hiertoe een berekening zou opstellen. (Verzoeker; N.o.) liet tijdens dat gesprek weten dat hij wellicht gelden zou kunnen lenen van familieleden en kennissen. Omdat bij brief van 4 december 1997 (verzoekers belastingadviseur; N.o.) liet weten dat er hoegenaamd geen betalingscapaciteit was bij (verzoeker; N.o.), is toen de afwijzende beslissing op het derde kwijtscheldingsverzoek schriftelijk bevestigd. Deze bevestiging dateert van 23 december 1997 (...). In deze brief is tevens een controle bij (vennootschap X.; N.o.) aangekondigd. De redenen om de afwijzende beslissing te bevestigen waren de volgende:

- gezien de genoemde brief van 4 december 1997 van (verzoekers belastingadviseur; N.o.) was niet te verwachten dat aflossing van de belastingschulden, ineens of in termijnen, geheel of gedeeltelijk zou plaatsvinden; - de eerdere onttrekkingen van (verzoeker; N.o.), zoals aangegeven in het controlerapport (...). Bovendien bleek tijdens de beslaglegging op de roerende goederen van 23 september 1997 bij (vennootschap X.; N.o.) dat de waarde van die goederen veel lager was dan in de boekhouding stond verantwoord. Het beslag is opgeheven op 21 oktober 1997 omdat op die datum die goederen onderhands zijn verkocht ten gunste van de fiscus voor een bedrag van f 7.500,-. De lagere waarde van de goederen ten opzichte van hetgeen in de boekhouding stond vermeld, is de reden geweest dat begin 1998 een controle werd ingesteld bij (vennootschap X.; N.o.). (m.b.t.

klachtonderdeel 1; N.o.) De brief van 22 september 1997 betreft naar mijn mening de afwijzing van het derde kwijtscheldingsverzoek. Het werd naar de ervaringen niet nodig geacht de beslissing aan te houden tot het moment dat een vierde verzoek om kwijtschelding zou worden gedaan. Tot slot vermeld ik nog dat recentelijk, januari en februari 1998, een controle is ingesteld bij (vennootschap X.; N.o.). (Verzoeker; N.o.) ontvangt van die controle binnenkort een rapport. Ook uit deze controle is gebleken dat (verzoeker; N.o.) aanzienlijke bedragen heeft onttrokken aan deze B.V. Het rapport is in concept gereed, doch het wachten is op (verzoeker; N.o.). De controle-ambtenaar heeft (verzoeker; N.o.) uitgenodigd om met hem een eindgesprek te voeren. Het is gebruikelijk dat een rapport pas wordt verzonden nadat een eindgesprek heeft plaatsgevonden, tenzij een belanghebbende laat weten geen prijs te stellen op een eindgesprek. Inmiddels heeft (verzoeker; N.o.) ons per fax laten weten prijs te stellen op een eindgesprek. Een afspraak is nog niet gemaakt omdat (verzoeker; N.o.) in het faxbericht van 3 juni j.l. heeft laten weten een afspraak voor het gesprek te zullen maken zodra hij de, inmiddels verzonden, gedetailleerde informatie van de belastingdienst heeft ontvangen en die heeft bestudeerd..." (...) "(m.b.t. klachtonderdeel 5; N.o.) Tijdens de controle bij (vennootschap X.; N.o.), in januari en februari 1998, is de controle-ambtenaar gebleken dat (verzoeker; N.o.) bij (een Belgisch filiaal te Antwerpen van een Nederlandse bankinstelling; N.o.) een kluisje huurde of had gehuurd. Tijdens de controle was hem duidelijk geworden dat (verzoeker; N.o.) niet veel zaken deed in België, echter zekerheid omtrent de volledigheid van de omzet van (vennootschap X.; N.o.) in België had hij niet. De beslaglegging op 17

april 1998 heeft plaatsgevonden op de bankrekening bij deze bank. Het behoort tot de bevoegdheden van de belastingdienst om beslag te leggen. Bij de uitoefening van die bevoegdheden is het logisch dat de belastingdienst over een voorgenomen beslaglegging geen contact opneemt met een belastingschuldige, zulks ter voorkoming dat beslaglegging illusoir wordt. "(m.b.t. klachtonderdeel 6; N.o.) De reden waarom het geruime tijd heeft geduurd alvorens het verslag van het boekenonderzoek bij (vennootschap X.; N.o.) werd opgesteld en verzonden, is dat er veelvuldig intern overleg is gevoerd over de controlebevindingen. (Verzoeker; N.o.) is hiervan op de hoogte gesteld. Op 7 april 1998 is er telefonisch contact geweest tussen (verzoeker; N.o.) en de controle-ambtenaar. Later is (verzoeker; N.o.) schriftelijk geïnformeerd bij brieven van 1 mei en 25 mei 1998. Naar aanleiding van het faxbericht van 3 juni jl. van (verzoeker; N.o.) (...) is besloten het controlerapport naar (verzoeker; N.o.) te zenden, hoewel een eindgesprek nog niet heeft plaats gevonden..."

D. Reactie verzoeker

Naar aanleiding van het standpunt van de Belastingdienst deelde verzoeker het volgende mee:

"...De twee eerder ingediende vragenformulieren DB7d werden steeds naar beste weten ingevuld. Nooit werd meegedeeld dat mijn verzoeken werden afgewezen omdat zij onvolledig zouden zijn ingevuld. Ook uit de in mijn bezit zijnde kopieën blijkt niets van onvolledigheid. (...) (De ontvanger; N.o.) heeft nooit naar aanvullende gegevens gevraagd; sterker nog, de door hem gewenste gegevens schreef hij maandelijks in de daarvoor bestemde ruimte op de telkens door ons beiden getekende "*overeenkomst tot opschorting van een executoriale verkoop*". Wel wordt in deze ruimte enkele keren indiening van de jaarcijfers van (het bedrijf; N.o.) over de periode 1992-1995 genoemd, maar nergens is sprake van enigerlei nog door mij te verstrekken persoonlijke gegevens. (...) (...) De Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 ontkent niet dat (de ontvanger; N.o.) bij herhaling de gewraakte, lasterlijke uitlatingen over (belasting)fraude heeft gedaan en mag dus voor waar worden aangenomen. Het feit dat men nu tracht deze even ongegronde als ernstige, lasterlijke beschuldigingen aan mijn adres af te zwakken door te stellen dat (de ontvanger; N.o.) "*heeft bedoeld te zeggen...*" acht ik verwerpelijk. Hier past slechts een formeel excuus voor de gedane lasterlijke uitlatingen. Mij is nooit meegedeeld dat naar mij een onderzoek ter zake de WBA werd ingesteld. Een en ander betekent ook dat mij nooit is gevraagd om commentaar te geven op de bevindingen van de controlerend ambtenaar, noch dat ik een afschrift van het rapport heb gezien, laat staan ontvangen. (...) Had de rapporteur destijds de moeite genomen mij het rapport voor te leggen dan had ik tal van onzorgvuldigheden en de al dan niet daaruit voortkomende onjuistheden in het rapport feitelijk kunnen weerleggen. (...) Nu een van onjuistheden wemelend rapport het bestaan waarvan mij onbekend was en de voorstellen waarvan bovendien reeds door de belastingdienst waren afgewezen gebruiken om de lasterlijke uitlatingen van (de ontvanger; N.o.) te rechtvaardigen, acht ik abject. (...) Door de (klachtonderdelen 2 en 4; N.o.) van mijn klachten gezamenlijk te behandelen in haar brief probeert de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 kennelijk te verhullen dat men niet is

ingegaan op mijn verzoek om inzage in mijn fiscale dossiers. Feit is en blijft echter dat ik tot heden, ondanks mijn uitdrukkelijk verzoek daartoe en een beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur, geen inzage heb gehad in mijn fiscale dossiers. (...) De exacte gang van zaken na ontvangst door (de Belastingdienst; N.o.) van mijn klacht van 21 juli 1997 heb ik reeds uitvoerig uiteengezet (...). Voorts wens ik slechts te benadrukken dat het in haar brief (...) door de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 gestelde absoluut onjuist is. Hoewel (de betrokken belastingmedewerkers; N.o.) wel hebben geprobeerd mij daartoe over te halen, heb ik nooit toegestemd in een dergelijke koehandel waarbij mijn klacht als niet geschreven zou worden beschouwd bij een positieve beslissing, dus verlening van kwijtschelding. Ik heb slechts toegestaan de behandeling van mijn klacht aan te houden hangende de behandeling van mijn (...) verzoek tot kwijtschelding. Uitsluitend omdat dit de enige oplossing leek om uit de reeds jaren durende impasse te komen, ben ik noodgedwongen akkoord gegaan met deze gang van zaken. Ik heb tijdens het gesprek van 20 november 1997 (de betrokken belastingmedewerkers; N.o.) op de hoogte gebracht van de aard en de hoogte van mijn privé-schulden en het gezinsinkomen, alsmede van de financiële positie van (het bedrijf; N.o.). Ook heb ik hun vragen volledig en naar waarheid beantwoord. Ik heb tijdens deze bespreking, noch op enig ander moment, gesteld dat ik wellicht geld zou kunnen lenen van familie en/of kennissen. In strijd met de waarheid doet de Belastingdienst (...) het nu voorkomen alsof kwijtschelding cq buiten invordering leiden van de belastingschuld uitsluitend mogelijk zou zijn bij betaling van een bedrag ineens. Dit is een aperte leugen. Hoewel (een van de betrokken belastingmedewerkers; N.o.) te kennen gaf dat de optie van afkoop door betaling van een bedrag ineens zijn voorkeur had, is ook, gelet op mijn weinig rooskleurige financiële positie, uitdrukkelijk gesproken over een alternatief, een regeling waarbij ik volgens het geldende beleid maandelijks de nog precies te berekenen betalingscapaciteit zou betalen, waarna het restant oninbaar zou worden geleid, cq buiten invordering zou worden gesteld. (...) De afwijzende brief van 23 december 1997 van (de betrokken belastingmedewerkers; N.o.) is volkomen in tegenspraak met de door hen gedane toezeggingen en de aldus bij mij gewekte verwachting dat deze zich jaren voortslepende zaak tijdens ons gesprek op 20 november 1997 zou zijn geregeld. (...) De nu plotseling door de Belastingdienst (...) ten tonele gevoerde twijfel over de waarde van de roerende goederen van (het bedrijf; N.o.) als bijkomende reden voor het weigeren van kwijtschelding cq oninbaar leiden komt wel heel mager over. Immers, reeds met mijn brief van 5 mei 1998, onmiddellijk nadat ik zijn eerste voorzichtige pogingen bespeurde om het bestaan van de voorraad in twijfel te trekken, heb ik de controlerend ambtenaar (...) uitdrukkelijk gewezen op de mogelijkheid het bestaan van de in de administratie verantwoorde voorraad fysiek te controleren (...). Hoewel de voorraad pas ruim drie weken later, op 29 mei 1998, uit het pand werd verwijderd, heeft de Belastingdienst (...) het niet nodig geoordeeld een dergelijke, duidelijkheid scheppende, controle van een voorraad die volgens het conceptrapport de moeite van het opschrijven eigenlijk niet waard was en welke derhalve in de beleving van de (controlemedewerker; N.o.) in zeer korte tijd zou kunnen worden geïventariseerd uit te voeren. Kennelijk uit de Belastingdienst liever vage verdenkingen aan mijn adres dan gebruik te maken van de uitdrukkelijk aangegeven

mogelijkheid om een geuite verdenking weg te nemen..." Met betrekking tot het beslag van 17 april 1998 en de duur van het boekenonderzoek deelde verzoeker mee dat hij zijn standpunt ter zake van deze twee punten handhaafde.

E. Reactie van de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2

De Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 verstrekke naar aanleiding van een aantal vragen nog de volgende reactie:

"...Op 14 juli 1993 heeft (verzoeker; N.o.) een verzoek om kwijtschelding en opschorting van de invordering gedaan. Een dag later is door de invorderaar een formulier DB7d verzonden. Dit formulier is d.d. 12 augustus 1993 geretourneerd waarna het verzoek om kwijtschelding in behandeling is genomen. De invorderaar heeft d.d. 4 november 1993 het verzoek afgewezen, waarop de adviseur van (verzoeker; N.o.) d.d. 13 december 1993 schriftelijk reageerde. Deze reactie is in behandeling genomen als een herhaald verzoek om kwijtschelding en zodoende doorgezonden aan de Directie ondernemingen Zuid. De directie zond de stukken d.d. 23 maart 1994 terug en stelde dat het niet gaat om een herhaald verzoek om kwijtschelding, maar om een verzoek tot toelichting op de afwijzende beschikking. Bij brief van 28 maart 1994 verzoekt de adviseur van (verzoeker; N.o.) de aanslag inkomstenbelasting 1990 in het verzoek om kwijtschelding op te nemen. Dit verzoek wordt aangemerkt als een nieuw verzoek om kwijtschelding. Voorts verzoekt de adviseur een persoonlijk onderhoud. De invorderaar nodigt hem uit voor een gesprek. Hierna is (verzoeker; N.o.) ofwel zijn gemachtigde regelmatig op de eenheid geweest en zijn er diverse gesprekken gevoerd. Alvorens op het verzoek om kwijtschelding te beslissen heeft de invorderaar de eis gesteld dat de lopende verplichtingen worden bijgehouden en de aangiften over de jaren 1992 tot en met 1994 van zowel (verzoeker; N.o.) in privé als (vennootschap X.; N.o.) worden ingediend. Eén en ander houdt verband met het bepalen van de reële schuldpositie. Bij beschikking van 24 november 1995 wordt het verzoek om kwijtschelding uiteindelijk afgewezen aangezien de aangiften zoals hierboven genoemd nog niet ingediend waren. Vanaf de indiening van het eerste verzoek om kwijtschelding tot het moment van afwijzing van het tweede verzoek is de invordering aangehouden. De invordering wordt d.d. 5 januari 1996 weer opgestart door middel van het leggen van beslag roerende zaken voor de op dat moment openstaande belastingschuld. Vanaf 30 januari 1996 wordt een betalingsregeling getroffen met als voorwaarde dat de aangiften inkomstenbelasting over de jaren 1992 t/m 1995 van (verzoeker en vennootschap X.; N.o.) ingediend worden. Bij brief van 29 maart 1996 vraagt (verzoekers belastingadviseur; N.o.) wederom uitstel voor het indienen van de aangiften. De betalingsregeling heeft tot januari 1997 gelopen. Op 14 februari 1997 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de gemachtigde van (verzoeker; N.o.) en de invorderaar. Er wordt weer een verzoek om kwijtschelding gedaan. De gemachtigde verzoekt d.d. 17 maart 1997 uitstel voor het indienen van het verzoek om kwijtschelding. Uiteindelijk is het verzoek in de maand juni 1997 binnengekomen. De invorderaar verzoekt bij brief van 4 juli 1997 om gehele invulling van het formulier DB7d. (Verzoeker; N.o.) reageert hierop bij brief van 15 juli 1997. Hij stelt dat het juist is dat het formulier niet ingevuld is, aangezien de gegevens al gedurende vele maanden in het bezit van de fiscus zijn. Aangezien bij het

beoordelen van een verzoek om kwijtschelding van belang is dat de gegevens zo recent mogelijk zijn en de in het bezit zijnde gegevens inmiddels verouderd waren, was het van belang nadere gegevens te verkrijgen. Zeker gezien het feit dat de inkomenspositie van (verzoeker; N.o.) veranderd was. Bij brief van 17 juli 1997 verzoekt de invorderaar (verzoeker; N.o.) het formulier DB7d alsnog in te vullen en uiterlijk 10 augustus 1997 in te dienen. Op 21 augustus 1997 is opnieuw een formulier DB7d verzonden. (Verzoeker; N.o.) heeft tot 21 september 1997 de tijd het formulier in te leveren. Aangezien het formulier op 22 september 1997 nog niet binnen was is het verzoek om kwijtschelding afgewezen. Op 12 november 1997 wordt de invordering opgestart door een nieuwe verkoopdatum vast te stellen..." Met betrekking tot het verloop van de boekencontrole en het opstellen van het controlerapport deelde de Belastingdienst nog het volgende mee:

"...Op 6 februari 1998 was de eindcontrole bij (vennootschap X.; N.o.) na een onderzoek van de privé-administratie van (verzoeker; N.o.) bij hem thuis (...) min of meer afgerond. In diezelfde maand is via de FIOD in Haarlem aan het Ministerie van Financiën van België te Brussel het verzoek gedaan met de meeste spoed beslag te laten leggen op de inhoud van een door (verzoeker; N.o.) (...) te Antwerpen gehuurde bankkluis. Deze actie was niet alleen van belang voor de invordering, maar naar alle waarschijnlijkheid ook voor de ingestelde controle in het kader van de volledigheid van de omzet van (vennootschap X.; N.o.) in België. In afwachting van nadere berichten uit België is de afwerking van de eindcontrole bij (vennootschap X.; N.o.) enige tijd stilgelegd. Op woensdagmiddag 8 april 1998 heeft een gesprek plaatsgevonden met (de vakgroepcoördinator Inkomstenbelasting; N.o.) van onze eenheid over de houdbaarheid van de naar aanleiding van de eindcontrole bij (vennootschap X.; N.o.) voorgestelde fiscale correcties. (...) Alvorens een besluit te nemen over een op te leggen boete is de zaak (verzoeker/vennootschap X.; N.o.) besproken met de FIOD. Dit overleg heeft op 7-5-1998 plaatsgevonden met als resultaat dat de FIOD deze zaak niet zou doen. Toen deze trajecten waren doorlopen, hadden wij inzake (verzoeker/vennootschap X.; N.o.) nog steeds niets van de Belgische belastingdienst vernomen, maar (verzoeker; N.o.) had inmiddels al geïnformeerd over het uitblijven van het controlerapport..." De Belastingdienst verstreekte kopieën van de door verzoeker op respectievelijk 12 augustus 1993 en 28 juni 1994 ingediende kwijtscheldingsformulieren.

F. Reactie op het verslag van bevindingen

In reactie op het verslag van bevindingen deelde de Belastingdienst onder meer mee dat uit navraag bij verschillende medewerkers was gebleken dat het woord fraude niet is gebruikt. Verder wees de Belastingdienst er op dat niet is aangegeven wanneer en door welke medewerker van de Belastingdienst de uitlatingen zijn gedaan.

Beoordeling

I. . Ten aanzien van de afwijzing van het op 26 juni 1997 door de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 ontvangen verzoek tot kwijtschelding

1. Verzoeker heeft op 12 augustus 1993 en 28 juni 1994 bij de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 kwijtscheldingsverzoeken ingediend voor de op die momenten openstaande belastingaanslagen. Beide verzoeken heeft de Belastingdienst afgewezen. Vervolgens heeft de Belastingdienst op 26 juni 1997 voor de derde keer van verzoeker een verzoek om kwijtschelding ontvangen. Dit vond plaats naar aanleiding van een op 14 februari 1997 met verzoekers belastingadviseur gehouden bespreking. Op 4 en 17 juli 1997 heeft de Belastingdienst schriftelijk aan verzoeker meegedeeld dat het op 26 juni 1997 ingediende kwijtscheldingsformulier niet volledig was ingevuld en werd aan hem de gelegenheid tot aanvulling van de ontbrekende gegevens geboden. Op 15 september 1997 is verzoekers belastingadviseur eraan herinnerd om het op 21 augustus 1997 (opnieuw) uitgereikte vragenformulier DB7d vóór 21 september 1997 volledig ingevuld in te dienen. Op 22 september 1997 heeft de Belastingdienst het verzoek van 26 juni 1997 om kwijtschelding te verlenen afgewezen.

2. In reactie op de klacht van verzoeker heeft de Belastingdienst erop gewezen dat het van belang is voor de beoordeling van een verzoek om kwijtschelding dat de Belastingdienst over recente gegevens beschikt. De verwijzing van verzoeker in zijn brief van 15 juli 1997 naar de eerder verstreekte gegevens trof dan ook geen doel, omdat deze gegevens verouderd waren. Op 17 juli 1997 had de Belastingdienst verzoeker gevraagd de ontbrekende gegevens vóór 10 augustus 1997 in te leveren. Op 21 augustus 1997 was opnieuw door de verstrekking van een nieuw formulier DB7d aan verzoeker tot 21 september 1997 de gelegenheid geboden de ontbrekende gegevens te leveren. Op 21 september 1997 had de Belastingdienst de desbetreffende gegevens nog niet ontvangen.

3. De Belastingdienst heeft zijn beslissing van 22 september 1997 om geen kwijtschelding te verlenen doen steunen op de motivering dat verzoeker het kwijtscheldingsformulier niet volledig ingevuld had geretourneerd, terwijl de Belastingdienst dat herhaalde malen had verzocht. Deze motivering kan de desbetreffende beslissing van de Belastingdienst dragen. In artikel 26, paragraaf 1, onder punt 10 van de Leidraad Invordering 1990 (zie **ACHTERGROND**) is immers bepaald dat een kwijtscheldingsverzoek wordt afgewezen wanneer de belastingschuldige, nadat hij daartoe is uitgenodigd, niet de ontbrekende gegevens ter zake van zijn kwijtscheldingsverzoek verstrekt. Verzoeker heeft van de Belastingdienst twee keer de gelegenheid gekregen om binnen enkele weken ter zake van zijn derde verzoek tot kwijtschelding de ontbrekende informatie te verstrekken. Hij heeft daar geen gebruik van gemaakt, ondanks het feit dat de Belastingdienst hem nog op 15 september 1997 heeft verzocht de ontbrekende gegevens vóór 21 september 1997 in te dienen. Het feit dat zijn belastingadviseur op 22 september 1997 per fax heeft verzocht om uitstel van het verstrekken van de vereiste informatie in verband met het op dat moment verwachte faillissement van verzoekers onderneming doet daaraan niet af. De onderzochte gedraging is op dit punt dan ook behoorlijk.

II. . Ten aanzien van de behandeling van de klacht van 21 juli 1997

1. Verzoeker heeft op 21 juli 1997 door middel van de indiening van een schriftelijke klacht

aan de Belastingdienst verzocht om inzage in zijn belastingdossiers. Voorts heeft hij de Belastingdienst verzocht om hem uitstel van betaling te verlenen gedurende de afwikkeling van zijn klachtbrief. Verzoeker klaagt er over dat de Belastingdienst op deze twee punten niet is ingegaan.

2. In reactie op dit onderdeel van de klacht heeft de Belastingdienst naar voren gebracht dat op 19 augustus 1997 telefonisch contact met verzoekers belastingadviseur was opgenomen. In dit telefoongesprek was volgens de Belastingdienst een aantal afspraken gemaakt met betrekking tot de verdere afhandeling van het in behandeling zijnde kwijtscheldingsverzoek van 26 juni 1997. Daarbij was ook afgesproken dat bij een negatieve beslissing op het kwijtscheldingsverzoek de klachtbrief weer in behandeling zou worden genomen. Nadat op 22 september 1997 negatief was beslist op het kwijtscheldingsverzoek was op 20 november 1997 opnieuw hierover mondeling overleg gevoerd met verzoeker en zijn belastingadviseur. In dit overleg was de afspraak gemaakt dat verzoeker met een voorstel tot afkoop van de openstaande belastingschuld zou komen. Op 23 december 1997 was naar aanleiding van de brief van 4 december 1997 van verzoeker, waarin werd aangegeven dat er geen betalingscapaciteit aanwezig was, de afwijzing van het kwijtscheldingsverzoek bevestigd. Naar aanleiding van de klachtbrief van 21 juli 1997 had de Belastingdienst verzoeker tot 31 augustus 1997 uitstel van betaling verleend. Na die datum was er geen verder uitstel verleend. Daaraan was, voor zover viel na te gaan, niet gedacht. De invordering was evenwel in het kader van het beleid met betrekking tot de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken niet voortgezet.

3. Verzoeker ontkent dat de Belastingdienst met hem een afspraak heeft gemaakt die inhield dat de klacht als niet geschreven kon worden beschouwd indien positief zou worden beslist op zijn verzoek tot kwijtschelding. De afspraak bestond er volgens verzoeker uit dat de behandeling van zijn klacht zou worden aangehouden en dat eerst een beslissing zou worden genomen ten aanzien van het kwijtscheldingsverzoek.

4. Wat precies is afgesproken met betrekking tot de behandeling van klacht van 21 juli 1997 kan in dit geval in het midden worden gelaten. Ook wanneer wordt uitgegaan van de lezing van de Belastingdienst over wat is afgesproken, had de Belastingdienst nadat op 22 september 1997 het kwijtscheldingsverzoek was afgewezen, de behandeling van de klachtbrief weer ter hand moeten nemen. Nu dit niet is gebeurd, is op dit punt de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

5. Met betrekking tot het door verzoeker verlangde uitstel van betaling is van belang op te merken dat dit uitstel in relatie dient te worden gebracht met hetgeen verzoeker in zijn klachtbrief van 21 juli 1997 opwierp over het niet in behandeling nemen van zijn kwijtscheldingsverzoek en het niet willen meewerken van de Belastingdienst aan een definitieve regeling van zijn belastingschuld. De Belastingdienst heeft verzoeker naar aanleiding van zijn klachtbrief uitstel van betaling verleend tot 31 augustus 1997. Daarna is de invordering van de belastingschuld niet eerder ter hand genomen dan nadat de Belastingdienst aan verzoeker op 22 september 1997 de afwijzende beslissing had meegedeeld ter zake van zijn verzoek om kwijtschelding. Op dit punt is de onderzochte gedraging dan ook behoorlijk.

III. . Ten aanzien van de uitlatingen tegenover verzoekers belastingadviseur

1. Verzoeker klaagt er tevens over dat een medewerker van de Belastingdienst tegenover zijn belastingadviseur mededelingen heeft gedaan over zijn belastingverleden. De betrokken belastingadviseur heeft meegedeeld dat deze uitlatingen inhielden dat zijn cliënt niet zo schoon was en dat deze wat gerommeld had. Daarbij was zeker het woord fraude gevallen. In het midden kan blijven of daarbij het woord fraude is gevallen.

2. In reactie op de klacht heeft de Belastingdienst aangegeven dat de betrokken medewerker van de Belastingdienst had bedoeld te zeggen dat naar aanleiding van een controle bij vennootschap Y, in 1992 was gebleken dat verzoeker aanzienlijke bedragen had onttrokken aan deze vennootschap. In een aanvullende reactie deelde de Belastingdienst nog mee dat uit navraag bij verschillende medewerkers was gebleken dat het woord fraude niet is gebruikt. Daarbij wees de Belastingdienst erop dat niet is aangegeven wanneer de uitlatingen precies zijn gedaan en door welke medewerker van de Belastingdienst

3. Gezien de reactie van de Belastingdienst is aannemelijk dat de desbetreffende medewerker van de Belastingdienst tegenover verzoekers belastingadviseur mededelingen heeft gedaan van een aard en strekking zoals de belastingadviseur die heeft aangegeven. In het midden kan blijven of daarbij het woord fraude is gevallen. Niet is gebleken dat deze mededelingen op dat moment noodzakelijk waren en uitsluitend een zakelijke oorsprong hadden. De desbetreffende medewerker had de mededelingen dan ook achterwege moeten laten. Daarvoor was bovendien te meer reden, omdat de medewerker ervan op de hoogte kon en moest zijn dat het desbetreffende rapport, doordat het niet had geleid tot aansprakelijkstelling van verzoeker, een intern stuk was gebleven, waarvan de inhoud niet aan verzoeker bekend was gemaakt. De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

I. V. Ten aanzien van het nakomen van de op 20 november 1997 gemaakte afspraken

1. Op 20 november 1997 hadden verzoeker en zijn belastingadviseur een bespreking met twee medewerkers van de Belastingdienst. Na afloop van deze bespreking heeft verzoekers belastingadviseur een schriftelijke weergave van hetgeen tijdens dit onderhoud volgens hem was afgesproken aan de Belastingdienst gestuurd. Daarin komt naar voren dat de aanslagen oninbaar zouden worden geleden indien verzoeker een passend voorstel zou doen dat was gebaseerd op de resterende betalingscapaciteit. Daarvoor diende vóór 1 januari 1998 inzicht te worden gegeven in een eventueel afkoopbedrag, waarbij als alternatief zou kunnen dienen de betaling per maand gedurende een periode van een jaar van de betalingscapaciteit. Op 4 december 1997 verstreekte verzoeker de Belastingdienst enige gegevens met betrekking tot zijn persoonlijke financiële situatie. Op 23 december 1997 deelde de Belastingdienst verzoeker mee dat geen kwijtschelding van belasting werd verleend. Verzoeker klaagt er ten aanzien van dit onderdeel over dat de Belastingdienst de afspraak niet is nagekomen om de op dat moment openstaande belastingaanslagen buiten invordering te stellen.

2. In reactie op dit klachtonderdeel heeft de Belastingdienst naar voren gebracht dat in de bespreking van 20 november 1997 de afwijzende beslissing van het kwijtscheldingsverzoek van 22 september 1997 aan de orde was geweest en daarna de mogelijkheid om de desbetreffende aanslagen buiten invordering te stellen. Daaraan was de voorwaarde gekoppeld dat verzoeker vóór 1 januari 1998 inzicht zou geven in de hoogte van de afkoop van de belastingschulden en daarvoor een berekening zou opstellen. Tijdens de bespreking van 20 november 1997 had verzoeker laten weten dat hij wellicht van familie en kennissen gelden kon lenen. Omdat uit de brief van 4 december 1997 naar voren kwam dat in verband met het ontbreken van betalingscapaciteit - niet viel te verwachten dat aflossing van de belastingschuld, ineens of in termijnen, geheel of gedeeltelijk zou plaatsvinden, was op 23 december 1997 de eerder genomen afwijzende beslissing op het kwijtscheldingsverzoek bevestigd.

3. Verzoeker ontkent dat hij in de bespreking van 20 november 1997 zou hebben aangegeven dat hij geld zou kunnen lenen bij anderen. Hij geeft aan dat de afspraak eruit zou hebben bestaan dat hij gedurende een jaar maandelijkse betalingen zou doen die gebaseerd zouden zijn op de op dat moment bij hem aanwezige betalingscapaciteit.

4. Ten aanzien van de afspraken, gemaakt tijdens de bespreking van 20 november 1997, komt uit de schriftelijke weergave van de belastingadviseur van hetgeen besproken is, duidelijk naar voren dat verzoekers belastingschuld door de Belastingdienst niet zonder meer buiten invordering zou worden gesteld, maar dat de Belastingdienst een passend voorstel verwachtte van verzoeker. Vóór 1 januari 1998 zou verzoeker inzicht geven in een eventueel afkoopbedrag. Als alternatief zou op basis van de aanwezige betalingscapaciteit bij verzoeker gedurende een periode van een jaar genoeg worden genomen met betaling per maand van verzoekers betalingscapaciteit. Verzoeker en zijn belastingadviseur hadden dan ook kunnen begrijpen dat verzoekers belastingschuld alleen buiten invordering zou worden gesteld, indien daar iets tegenover zou staan. Nadat de Belastingdienst van verzoekers belastingadviseur had vernomen dat verzoeker over geen enkele betalingscapaciteit beschikte, kon de Belastingdienst in redelijkheid besluiten de invordering voort te zetten. Dat de Belastingdienst in zijn beslissing van 23 december 1996 heeft volstaan met te verwijzen naar het verleden, doet daaraan niet af. De onderzochte gedraging is daarom op dit punt behoorlijk.

V. Ten aanzien van het derdenbeslag van 17 april 1998

1. Op 17 april 1998 liet de Belastingdienst door tussenkomst van de fiscale autoriteiten van het Koninkrijk België derdenbeslag leggen op de door verzoeker bij het Belgische filiaal van een Nederlandse bankinstelling aangehouden bankrekening. Verzoeker klaagt er erover dat dit heeft plaatsgevonden. Hij is de mening toegedaan dat uit de administratie van de door hem bestuurde vennootschap X. op een eenvoudige wijze was af te leiden dat de desbetreffende rekening bijna niet was gebruikt en inmiddels was opgeheven. De Belastingdienst had bovendien aan hem informatie kunnen vragen over het gebruik van deze rekening.

2. De Belastingdienst heeft met betrekking tot het derdenbeslag van 17 april 1998

meegedeeld dat tijdens de uitgevoerde eindcontrole van de administratie van vennootschap X. duidelijk was geworden dat verzoeker bij een Belgisch filiaal van een Nederlandse bank een kluisje huurde of had gehuurd. Eveneens was duidelijk geworden dat verzoeker niet veel zaken deed in België. Zekerheid over de in België gerealiseerde omzet was er echter niet. Daarom was beslag gelegd op de bankrekening bij deze bank.

3. Verzoeker heeft een grote belastingschuld in verband met aanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekering. Op het moment van het leggen van beslag in België had de Belastingdienst voor deze aanslagen ook al beslag gelegd op de roerende zaken van verzoeker. Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman is niet gebleken dat de Belastingdienst op onjuiste wijze gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheden. Dat de Belastingdienst, in verband met het risico dat de bankrekening zou worden leeggehaald, verzoeker niet vooraf van het beslag op de hoogte heeft gesteld, is te billijken. De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk. **VI. Ten aanzien van het toesturen van het controleverslag**

1. Op 6 februari 1998 heeft verzoeker in het kader van de door de Belastingdienst ingestelde eindcontrole van de administratie van vennootschap X. een bespreking gehad met de controlerend medewerker. De controlewerkzaamheden waren op dat moment min of meer afgerond. De Belastingdienst heeft op 24 juni 1998 het controleverslag aan verzoeker toegestuurd. Daarvóór had de Belastingdienst verzoeker op 25 mei 1998 uitgenodigd om eerst het gebruikelijke eindgesprek te houden. Verzoeker klaagt er over dat vanaf de laatste bespreking in het kader van de controle van de administratie het lang heeft geduurd voordat de Belastingdienst aan hem het controleverslag heeft toegestuurd.

2. Naar aanleiding van dit onderdeel van de klacht heeft de Belastingdienst naar voren gebracht dat door met name intern overleg over de controlebevindingen het verslag niet eerder kon worden opgesteld. In februari 1998 was door tussenkomst van de FIOD het verzoek gedaan om met spoed beslag te laten leggen op de bankrekening in België. In afwachting van de uitkomsten van deze beslaglegging was de afwerking van de eindcontrole stilgelegd, omdat te verwachten viel dat de uitkomst van het beslag van belang was voor de juiste bepaling van de in België behaalde omzet van vennootschap X. Op 8 april 1998 had de controlerend medewerker een bespreking gevoerd met de vakgroepcoördinator inkomstenbelasting. Vervolgens is op 7 mei 1998 overleg gevoerd met de FIOD over de op te leggen boete en de vraag of de FIOD de zaak ter behandeling zou overnemen. Op dat moment had de Belgische belastingdienst de Belastingdienst/Ondernemingen Rotterdam 2 nog niet geïnformeerd over het resultaat van de beslaglegging.

3. Vanaf de laatste bespreking in het kader van de controle van de administratie van vennootschap X. op 6 februari 1998 tot aan het daadwerkelijk toesturen van het controleverslag aan verzoeker op 23 juni 1998 zijn ruim vier maanden verstreken. Een deel van dit tijdverloop wordt verklaard doordat tussen 25 mei 1998 en 23 juni 1998 tussen verzoeker en de Belastingdienst in discussie was wanneer - voorafgaand aan de toezending - een eindgesprek zou worden belegd. Het tijdsverloop van drie maanden tussen 6 februari en 25 mei 1998 wordt verklaard doordat in deze periode de controlerend

medewerker ten eerste de uitkomst heeft willen afwachten van het in België gelegde beslag en ten tweede een paar maal overleg heeft moeten voeren over zijn bevindingen van de eindcontrole. Deze verklaringen kunnen het totale tijdverloop van ruim vier maanden rechtvaardigen. De onderzochte gedraging is ook ten aanzien van dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/ Ondernemingen Rotterdam 2, die wordt aangemerkt als een gedraging

van de Minister van Financiën, is niet gegrond, behoudens met betrekking tot het niet afhandelen van verzoekers klachtbrief van 21 juli 1997 en met betrekking tot het doen van uitlatingen tegen over verzoekers belastingadviseur; op deze onderdelen is de klacht gegrond.